

PENGURUSAN PROGRAM PENDIDIKAN INKLUSIF BAGI MURID BERMASALAH PEMBELAJARAN: KAJIAN SECARA NARATIF INKUIRI

INCLUSIVE EDUCATION PROGRAM MANAGEMENT FOR STUDENTS WITH LEARNING DIFFICULTIES: A NARRATIVE INQUIRY STUDY

Noor Aini Ahmad

Fakulti Pendidikan dan Pembangunan Manusia, Universiti Pendidikan Sultan Idris,
Tanjong Malim, Perak, Malaysia
noor.aini@fppm.upsi.edu.my

Abstrak

Pendidikan inklusif merupakan satu wadah dalam pendidikan dan perlu diberi ruang untuk berkembang. Kertas kerja ini membincangkan tentang pengurusan Program Pendidikan Inklusif yang dilaksanakan untuk murid bermasalah pembelajaran. Kajian ini bertujuan untuk melihat sejauh mana pengurusan pendidikan inklusif dilaksanakan bagi memastikan murid bermasalah pembelajaran mendapat pendidikan yang lebih baik. Kajian ini menggunakan reka bentuk inkuiri naratif di mana seramai empat orang peserta kajian telah dipilih secara persampelan bertujuan. Data dikumpul menerusi pemerhatian, temu bual dan analisis bukti dokumen. Dapatan kajian mendapati bahawa program pendidikan inklusif diurus secara domestik oleh pihak pengurusan Program Pendidikan Khas Integrasi (Masalah Pembelajaran). Program ini dijalankan secara sepenuh masa dan separa masa bergantung sumber manusia dan murid yang mengikuti program ini juga tidak diiringi oleh guru kerana faktor yang sama. Program ini boleh ditambah baik jika perkhidmatan guru pembimbing disediakan dan guru biasa yang terlibat dalam program ini diberi pendedahan mengenai pendidikan khas.

Kata kunci *pendidikan inklusif, murid bermasalah pembelajaran*

Abstract

Inclusive education is an educational platform for children with learning disabilities to learn in mainstream and it needs to be given room to grow. Using narrative inquiry as the methodology, this study aimed to look into the management of inclusion in order for pupils with learning disabilities to get a better education. Four participants were selected by purposive sampling and data was collected through observation, interviews and analysis of documentary evidence. The results showed that the inclusion program was managed domestically by personal in the Integrated Special Education Programs (Learning Difficulties). The program was implemented using full-time and part-time basis without any supervision by teachers as co-teacher in mainstream classroom due to staff constraint. This program can be improved if services are provided in the mainstream classroom by special education teachers and mainstream teachers who are involved in this program are exposed to knowledge on special education.

Keywords *inclusive education, learning difficulties*

LATAR BELAKANG KAJIAN

Kurang daripada 10 peratus kanak-kanak dan remaja kurang upaya mendapat peluang dalam pendidikan di negara Asia dan Pasifik walaupun telah ada resolusi terhadap hak untuk semua kanak-kanak mendapat pendidikan peringkat rendah menjelang 2015. Rentetan daripada ini, kerajaan perlu menyediakan pendidikan yang berkualiti dan bersesuaian dengan keperluan kanak-kanak kurang upaya. Dikenal pasti bahawa kerajaan di negara-negara Asian dan Pasifik telah mengambil langkah menyediakan pendidikan bagi kanak-kanak kurang upaya daripada pelbagai latar pendidikan sama ada secara formal atau bukan formal, terasing atau secara inklusif. Dikesan juga bahawa halangan menyediakan pendidikan berkualiti untuk kanak-kanak kurang upaya disebabkan oleh kurang penekanan diberi kepada perkhidmatan intervensi awal, sikap negatif, dasar dan amalan, latihan keguruan untuk guru biasa dan guru Pendidikan Khas, kakitangan bantuan yang membantu di bilik darjah khas atau biasa dan kegagalan menjalankan pengubahsuaian dalam persekitaran sekolah. Halangan ini boleh diatasi melalui dasar, perancangan, pelaksanaan strategi dan peruntukan sumber untuk memasukkan kanak-kanak dan remaja kurang upaya ke dalam perkhidmatan pendidikan dan kesihatan di peringkat kebangsaan sama seperti kanak-kanak dan remaja biasa (Biwako 2007).

World Declaration on Education for All (WDEHA 1994) yang berlangsung di Jomtien, Thailand menyebut bahawa semua individu seharusnya mendapat kebaikan daripada peluang pendidikan yang direka khusus untuk mereka bagi mencapai keperluan pembelajaran asas (seperti literasi, ekspresi lisan dan menyelesaikan masalah) dan kandungan pembelajaran asas (seperti pengetahuan, kemahiran, nilai dan sikap). Pengkaji cuba melihat sama ada semua murid-murid bermasalah pembelajaran mendapat peluang belajar kemahiran bahasa seperti yang termaktub dalam *World Declaration on Education for All* kerana mereka amat memerlukan keperluan pembelajaran asas dan kandungan pembelajaran asas sebagai tiket untuk berkerjaya.

Sejak dua dekad yang lalu, polisi sosial lebih berfokus kepada integrasi dan penyertaan secara inklusif dalam hak pendidikan bagi individu berkeperluan khas. Kurikulum disediakan secara lebih fleksibel dan disesuaikan mengikut keperluan, minat dan kebolehan kanak-kanak berkeperluan khas. Mereka perlu menikmati perkhidmatan pengajaran tambahan dalam konteks kurikulum biasa. Pengajaran juga perlu dikaitkan dengan pengalaman murid dan ke arah perkembangan sepenuhnya. Prosedur penilaian juga perlu disemak semula supaya murid-murid berkeperluan khas mendapat manfaat sepenuhnya daripada pendidikan yang diikuti dan mereka berhak mendapat bantuan daripada kakitangan sokongan dan guru. Teknologi bersesuaian perlu digunakan untuk menentukan kejayaan dalam kurikulum melalui bantuan komunikasi, mobiliti dan pembelajaran (Salamanca 1994).

Kesamarataan pendidikan bagi kanak-kanak dan remaja kurang upaya yang belajar dalam pendidikan inklusif di luar negara biasa dilaksanakan seperti kajian Johnson (2006) yang mendapati murid-murid sindrom down dan bermasalah pembelajaran teruk belajar di dalam bilik darjah Pendidikan Inklusif. Mereka mampu berdikari, boleh menggunakan bahasa dalam konteks yang sesuai dan boleh berkomunikasi. Kertas kerja ini cuba melihat pengurusan pendidikan inklusif untuk murid-murid bermasalah pembelajaran dalam senario domestik di sekolah.

PERNYATAAN MASALAH

Kajian Scanlon et al. (1996) dan Tralli et al. (1996) membuktikan bahawa murid berkeperluan khas, seperti murid-murid bermasalah pembelajaran, gangguan tingkah laku dan kerencatan mental ringan boleh belajar dengan berkesan di dalam bilik darjah Pendidikan Inklusif kerana keperluan pendidikan, strategi serta pendekatan mengajar yang sama boleh digunakan. Dimakopoulou et al. (2008) pula menjalankan kajian berkaitan Program Pendidikan Persekitaran yang berkait rapat dengan Pendidikan Inklusif. Dapatan kajian mereka mendapati bahawa peserta Program Pendidikan Persekitaran yang terdiri daripada murid-murid disleksia dan murid-murid biasa dapat memberi kesan positif berkaitan isu ekologi.

Program Pendidikan Inklusif boleh dijalankan melalui model inklusif (guru pembimbing dan model pengajaran bersama) serta pembelajaran kolaboratif (tutoran rakan sebaya dan pembelajaran co-operatif) (Meese, 2001). Greenwood dan Delquadri (1995), Fuchs et al. 2000 serta Fuchs (2001) mendapati pendekatan tutoran rakan sebaya telah membantu murid-murid membaca dalam program prasekolah Pendidikan Khas.

Berdasarkan akta dan kenyataan yang telah dikemukakan, pengkaji berharap dapat mengupas isu mengenai pengurusan pendidikan inklusif dalam kalangan murid bermasalah pembelajaran. Pengkaji ingin melihat sejauh mana pendidikan inklusif dilaksanakan dan bagaimana pendidikan inklusif diurus secara berkesan. Tanpa pengurusan yang cekap, program ini dikhuatiri tidak memberi kebaikan kepada murid.

TUJUAN KAJIAN

Kajian ini bertujuan untuk melihat sejauh mana pengurusan pendidikan inklusif dilaksanakan bagi memastikan murid bermasalah pembelajaran mendapat pendidikan yang lebih baik. Dua soalan kajian telah dibina, iaitu:

1. Bagaimana pendidikan inklusif dilaksanakan dalam senario domestik untuk murid-murid bermasalah pembelajaran?
2. Bagaimanakah pengurusan pendidikan inklusif dilakukan?

TINJAUAN LITERATUR

Agenda reformasi pendidikan perlu mengambil kira persediaan guru dalam pendidikan inklusif dan kebanyakan universiti yang menawarkan program pendidikan masih belum begitu menekankan pendidikan inklusif dan perkara ini menyebabkan guru baharu mempunyai kurang pendedahan untuk menjalankannya di sekolah (Amr, 2011). Kebanyakan guru tidak menerima latihan pra perkhidmatan yang mencukupi sebagai persediaan menjalankan program inklusif di bilik darjah masing-masing (UNICEF, 2010). Kenyataan ini dilihat ada kebenarannya dan senario ini turut dialami oleh ramai guru termasuk di Malaysia. Florian and Becirevic (2010) pula berpendapat sekiranya guru telah mempunyai latar belakang tentang pendidikan inklusif, masih banyak perkara perlu difikirkan berkaitan perancangan dan pelaksanaan program inklusif.

Terdapat pelbagai aspek pedagogi yang perlu diberi perhatian seperti kesediaan kanak-kanak, penglibatan ibu bapa, pengajaran secara individu dan bahan bantu mengajar yang bersesuaian. Malah komitmen guru juga perlu diberi perhatian kerana mereka perlu mengiringi kanak-kanak belajar di bilik darjah biasa. Bi Ying Hu (2010) pula menyatakan pengurusan tingkah laku kanak-kanak yang mengikuti pendidikan inklusif juga perlu diberi perhatian bagi memastikan kejayaan program pendidikan inklusif. Guru pula wajar bersedia untuk melaksanakan rancangan pendidikan individu serta strategi pengajaran yang bersesuaian seperti pembelajaran ko-operatif.

Charema (2010), pula menyatakan bahawa pendidikan inklusif bukanlah satu perkara mudah kerana melibatkan perubahan sikap, perubahan nilai, perubahan program latihan perguruan dan perubahan sistem sekolah. Apabila perubahan ini melibatkan beberapa aspek dalam kehidupan, tidak semua orang sanggup dan selesa untuk berhadapan dengannya. Namun permintaan terhadap pendidikan inklusif semakin meningkat dan memberikan peluang murid bermasalah pembelajaran mengikuti pembelajaran, pembudayaan ilmu tanpa pengecualian dalam pendidikan. Combs et al. (2010) menjalankan kajian tentang penglibatan murid berkeperluan khas dalam kursus pendidikan jasmani dan fizikal dan mendapati peserta kajiannya menunjukkan perubahan sikap yang positif apabila mengikuti pendidikan inklusif.

Pendidikan inklusif merujuk kepada amalan pendidikan berasaskan falsafah bahawa semua kanak-kanak termasuk kanak-kanak bermasalah pembelajaran mempunyai hak

yang sama untuk mendapat pendidikan bersama-sama dalam bilik darjah serta mengikuti kurikulum yang sama (Latif, 2012). Sesungguhnya banyak cara yang perlu diambil kira apabila kemasukan kanak-kanak bermasalah pembelajaran merupakan fokus utama perbincangan. Smith dan Tyler (2011) percaya bahawa setakat menerima kanak-kanak bermasalah pembelajaran ke sekolah belum mencukupi bagi mereka untuk mencapai matlamat pendidikan yang diharapkan. Smith dan Tyler juga mendakwa bahawa jika guru tidak berfikiran dan menunjukkan sikap positif dalam penerimaan kanak-kanak bermasalah pembelajaran dalam bilik darjah mereka maka pendidikan inklusif belum dapat dilaksanakan dengan baik. Guru juga masih berasa kekurangan dalam persediaan untuk memikul tanggungjawab mendidik kanak-kanak bermasalah pembelajaran.

Bouck (2004) telah menjalankan satu kajian bagi meninjau pendidikan terkini murid-murid berkeperluan khas di peringkat menengah di Michigan dan kajian berfokus kepada murid bermasalah mental dan bermasalah pembelajaran. Soal selidik dipos kepada 378 orang guru. Dapatan kajian menunjukkan hanya 0.5 peratus murid mengikuti program vokasional. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa peserta kajian kurang berpengalaman dalam perkhidmatan praperkhidmatan serta penglibatan murid dalam pendidikan vokasional dan Pendidikan Inklusif masih di tahap rendah. Bouck juga menyarankan supaya satu bentuk kurikulum khusus perlu difikirkan segera.

Granchow et al. (1999) mendapati proses pengajaran dan pembelajaran boleh berlaku di luar kawasan sekolah, terutama yang melibatkan program ke arah kerjaya. Perkhidmatan pendidikan pasca menengah bagi murid-murid bermasalah pembelajaran semakin meningkat keperluannya. Thomas (2000) mendapati pada tahun 1994, 45 peratus remaja bermasalah pembelajaran yang berumur 16 tahun ke atas telah memasuki pendidikan pasca menengah di Amerika Syarikat. Pada tahun 1996, enam peratus hingga sembilan peratus daripada bilangan pelajar prasiswazah terdiri daripada individu berkeperluan khas. Greenbaum et al. (1995) dan Murray et al. (2000) mendapati bilangan murid-murid bermasalah yang mendaftar di kolej masih kecil. Blackorby dan Wagner (1996) serta Murray et al. (2000) menyatakan bahawa murid-murid bermasalah pembelajaran yang belajar di kolej masih memerlukan bantuan. Gerber dan Reiff (1994) menyatakan murid-murid bermasalah pembelajaran sukar untuk mengingati semula kemahiran yang dipelajari di sekolah.

Johnson (2006) telah menjalankan satu kajian yang bertujuan untuk melihat pandangan ibu bapa, guru di dalam bilik darjah biasa, guru Pendidikan Khas dan Pembantu Pengurusan Murid yang terlibat dalam Pendidikan Inklusif bagi murid-murid sindrom down. Kajian beliau menunjukkan ibu bapa kurang yakin dan bimbang dengan pendidikan yang diikuti oleh anak-anak mereka dalam aliran perdana. Hasil kajian juga mendapati dua pasangan ibu bapa tidak begitu pasti dengan masa hadapan anak-anak mereka. Seorang ibu menyatakan beliau mahukan anaknya memahami keadaan sekeliling dan boleh membuat rasional untuk dirinya sendiri. Ibu bapa juga mahukan anak-anak mereka gembira, memiliki kemahiran, menjadi warganegara yang baik dan boleh berinteraksi dalam komuniti.

Kajian Flood et al. (1992) mendapati pengajaran secara berkumpulan semakin diminati, di mana guru menggunakan pengajaran seluruh bilik darjah, kumpulan kecil dan secara berpasangan, bersesuaian dengan kebolehan murid, tujuan aktiviti dan matlamat kurikulum. Kajian Lan dan Repman (1995) menunjukkan pembelajaran kooperatif menawarkan satu pengalaman belajar kepada kumpulan murid yang gemar belajar secara

berkumpulan. Kaedah ini menyediakan peluang pembelajaran melalui kemahiran bertutur, mendengar, membaca dan menulis. Kajian Patterson (1994) mendapati murid-murid belajar menghormati, saling membantu, berkomunikasi dan memahami antara satu sama lain. Patterson menyatakan bahawa kaedah ini didapati berjaya menambah baik pengalaman emosi, sendiri dan sikap murid terhadap tugas sekolah.

Kajian Slavin (1991), Scanlon et al. (1996) dan Pomplun (1997) menunjukkan bahawa pencapaian murid-murid bermasalah pembelajaran yang mengikuti program intervensi kemahiran membaca dilihat meningkat apabila komponen pembelajaran kooperatif digunakan. Antara komponen tersebut ialah memberi pujian, membantu antara satu sama lain, saling membimbing, bekerja secara kumpulan, tanggungjawab individu, kemahiran interpersonal dan saling berbincang sebelum membuat keputusan. Walau bagaimanapun, mereka menyatakan bahawa pembelajaran kooperatif bagi murid-murid bermasalah pembelajaran kadangkala berkesan, tetapi ada waktunya kurang sesuai.

Secara keseluruhan, didapati bahawa pendidikan inklusif merupakan pilihan terbaik untuk murid-murid bermasalah pembelajaran yang telah menguasai kemahiran membaca dan boleh berdikari. Walaupun pendidikan inklusif telah berjalan dengan jayanya di luar negara tetapi di Malaysia, senario ini agak berbeza di mana pelaksanaan pendidikan inklusif masih belum mendominasi keperluannya.

METODOLOGI

Kajian ini dijalankan menggunakan reka bentuk naratif inkuiri di mana data dikumpul menerusi pemerhatian, analisis bukti dokumen dan temu bual. Seramai empat orang guru yang mengajar di Program Pendidikan Khas Integrasi (Masalah Pembelajaran) dipilih menggunakan persampelan bertujuan sebagai peserta kajian. Protokol temu bual telah dibina sendiri oleh pengkaji menggunakan soalan berbentuk separa berstruktur.

DAPATAN KAJIAN

Jadual 1 menunjukkan kodifikasi yang digunakan dalam proses pengekodan bagi menjawab soalan kajian di bawah kategori murid bermasalah pembelajaran ringan.

Jadual 1 Kodifikasi proses pengekodan

Kategori	Subkategori	Kodifikasi
Murid-murid bermasalah pembelajaran ringan	1. Program Pendidikan Inklusif	1P/BPR/ink
	2. Belajar di dalam bilik darjah Pendidikan Khas	1P/BPR/bdkhas

Jadual 1 menunjukkan melalui pemerhatian, temu bual dan analisis bukti dokumen, terdapat tiga kaedah pengajaran yang dijalankan oleh peserta kajian apabila mereka mengajar murid-murid bermasalah pembelajaran ringan, iaitu Program Pendidikan Inklusif dan belajar di dalam bilik darjah Pendidikan Khas.

Pelaksanaan Program Pendidikan Inklusif

Dapatan kajian dalam subkategori Program Pendidikan Inklusif menunjukkan bahawa Program Pendidikan Inklusif merupakan salah satu cabang pengurusan dalam Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran di Sekolah A. Pengurusan program ini ditentukan sepenuhnya oleh penyelar program dan Guru Penolong Kanan Kurikulum dengan kerjasama guru biasa yang mengajar di dalam bilik darjah yang telah dikenal pasti untuk melaksanakan Pendidikan Inklusif.

Dalam Program Pendidikan Inklusif, murid-murid bermasalah pembelajaran ringan mengikuti proses pengajaran dan pembelajaran bersama murid-murid di dalam bilik darjah biasa. Dapatan pemerhatian menunjukkan Program Pendidikan Inklusif dijalankan secara sepenuh masa dan secara separa masa.

Berdasarkan pemerhatian yang dijalankan, pengkaji mendapati dua orang murid bermasalah pembelajaran ringan diberi peluang untuk belajar dalam Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa. Mereka berada di dalam bilik darjah biasa sepanjang sesi persekolahan. Mereka juga beratur di tapak perhimpunan dan berehat di kantin bersama murid-murid biasa. PKFahmi memberitahu,

Dua orang murid yang berada di tingkatan lima tu berada sepenuh masa di kelas normal.

Kod: 1P/BPR/ink/PKFahmi/s4.6/p128

Berdasarkan analisis bukti dokumen, pengkaji mendapati maklum balas daripada PKFahmi merujuk kepada dua orang murid bermasalah pembelajaran ringan, iaitu Nabil dan Mila (bukan nama sebenar) yang belajar dalam tingkatan lima bersama murid-murid biasa. Berdasarkan pemerhatian yang dilakukan, pengkaji mendapati kedua-dua orang murid ini tidak mengikuti pembelajaran di Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran. PKFahmi menjelaskan secara lebih mendalam mengenai pengurusan Program Pendidikan Inklusif yang dijalankan dalam Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran di Sekolah A,

Buat masa ini ada empat murid yang mengikuti kelas inklusif di sini, dua orang calon SPM dan dua orang lagi dah hampir sebulan kami hantar ke kelas Tingkatan Empat Progresif.

Kod: 1P/BPR/ink/PKFahmi/s4.4/p124

Dalam Kumpulan Amal, ada tiga kaedah pengajaran dijalankan, pertama dua murid, iaitu seperti Asmawi mengikuti Pendidikan Inklusif secara separa masa. Mereka diajar secara separa masa oleh guru normal di dalam bilik darjah biasa dan akan menduduki PMR pada pertengahan bulan Oktober 2008.

Kod: 1P/BPR/ink/PKFahmi/s7.2/p255

Berdasarkan penganalisan bukti dokumen, pengkaji mendapati dua orang murid bermasalah pembelajaran ringan yang dimaksudkan sebagai kumpulan pertama dalam maklum balas di atas, iaitu Asmawi dan Ekin (bukan nama sebenar) sewaktu kajian ini dijalankan, belajar mengikut pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara separa masa di dalam bilik darjah biasa sebagai persediaan untuk menduduki Penilaian Menengah Rendah (PMR) 2008. Asmawi dan Ekin, masing-masing berusia 17 tahun dan baru sebulan belajar bersama rakan-rakan baru mereka di Tingkatan Empat Progresif. Berdasarkan penganalisan jadual waktu pelajaran yang diikuti oleh Asmawi dan Ekin, pengkaji mendapati sebagai permulaan mereka belajar mata pelajaran Bahasa Melayu, Sejarah dan Geografi di dalam bilik darjah biasa. Berdasarkan pemerhatian yang dijalankan pula, pengkaji mendapati mereka berjalan menuju ke bilik darjah biasa apabila diberitahu oleh guru Pendidikan Khas atau penyelaras program. Asmawi dan Ekin akan berada di dalam bilik darjah biasa mengikut masa bagi tiga mata pelajaran yang telah ditentukan. Jika tidak belajar di dalam bilik darjah Tingkatan Empat Progresif, mereka berdua belajar bersama murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang lain di dalam bilik darjah Pendidikan Khas.

Nabil dan Mila pula berada dalam kumpulan kedua dan sedang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa di tingkatan lima. Mereka telah mengikuti Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa sejak empat tahun yang lalu, iaitu bermula di tingkatan dua. Nabil dan Mila telah menduduki Penilaian Menengah Rendah pada tahun 2005 dan mereka dijangka menduduki peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia pada tahun 2007. Sewaktu tesis ini masih di peringkat pemantapan, pengkaji difahamkan oleh PKFahmi dan ibu Nabil bahawa Nabil sedang mengikuti kursus berkaitan penyediaan makanan di sebuah kolej komuniti. Dapatan ini secara tidak langsung menyokong pandangan PKFahmi bahawa murid-murid bermasalah pembelajaran ringan berpotensi untuk menduduki peperiksaan awam dan mempunyai masa hadapan yang cerah ternyata berasas.

Pengurusan Program Pendidikan Inklusif untuk Murid-murid Bermasalah Pembelajaran Ringan

Dapatan kajian menunjukkan bahawa peserta kajian menggunakan Huraian Sukatan Pelajaran aliran perdana apabila mengajar kemahiran bahasa kepada murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara separa masa dan sepenuh masa. Sungguhpun begitu, wujud dua perbezaan ketara antara kedua-dua pengajaran Pendidikan Inklusif yang dibincangkan, iaitu dari segi tempat

pembelajaran dan tenaga pengajarnya. Murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa diajar sepenuh masa oleh guru biasa yang tidak pernah diberi pendedahan berkaitan Pendidikan Khas di dalam bilik darjah biasa. Murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara separa masa pula diajar oleh guru biasa ketika mereka berada di dalam bilik darjah biasa dan mereka juga diajar oleh guru Pendidikan Khas apabila belajar di Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran. Pengajaran Program Pendidikan Inklusif turut dijelaskan oleh penyelaras program, iaitu PKNorleha,

Pendidikan Inklusif dijalankan secara sepenuh masa dan separa masa. Guru PKBP hanya memantau perkembangan murid dari masa ke semasa. Kalau inklusif sepenuh masa tu, murid diajar oleh guru normal. Tidak ada guru PKBP ikut mereka sebab kami pun kekurangan guru

Kod: 1P/BPR/ink/PKNorleha/s8.57/p437

Maklum balas yang diperolehi ini disokong dengan maklum balas PKFahmi yang turut menyuarakan kebimbangan beliau berkaitan kekurangan guru Pendidikan Khas, kata PKFahmi,

Tidak ada guru PKBP mengiringi murid kerana kita sendiri kekurangan guru di bilik darjah Pendidikan Khas. Pengubahsuaian sebegini biasa dilakukan, tetapi oleh sebab bias kepada murid, menurut penyelaras, besar kemungkinan tahun hadapan tidak akan diteruskan.

Kod: 1P/BPR/ink/PKFahmi/s7.2/p255

Apabila isu yang disentuh oleh PKFahmi, iaitu besar kemungkinan Program Pendidikan Inklusif akan ditangguh pelaksanaannya kerana masalah kekurangan guru Pendidikan Khas diajukan kepada PKNorleha, berikut maklum balas daripada beliau,

...murid yang kita hantarkan inklusif itu, boleh tu...boleh, tapi murid terpaksa berdikari sepenuh masa kerana kita tidak ada guru yang *back up* kat atas. Jadi sekarang kita tengah tengok, rasa saya mungkin saya tak akan hantar selepas ni... murid-murid yang sepatutnya kita hantar ke inklusif... kita akan ajar di bawah, juga atas jasa cikgu-cikgu ni... kita minta peratus murid-murid ni untuk mendapat markah baik akan tercapailah. Dalam tempoh tiga tahun ni lah. Tak cukup guru.

Kod: 1P/BPR/ink/PKNorleha/s1.42/p87

Maklum balas PKNorleha menjelaskan keadaan sebenar pengurusan Program Pendidikan Inklusif di Sekolah A. Murid-murid yang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa terpaksa belajar tanpa ditemani oleh guru-guru

Pendidikan Khas sepanjang sesi persekolahan. Perkara ini tidak dapat dielakkan kerana masalah kekurangan guru Pendidikan Khas yang begitu kritikal, tambahan pula apabila setiap guru yang mengajar dalam Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran mempunyai beban mengajar yang banyak. Selain itu faktor guru pergi berkursus, cuti sakit dan cuti bersalin juga agak ramai bilangannya menjadi penyumbang kepada keputusan penyelaras program untuk menangguh pelaksanaan Program Pendidikan Inklusif buat sementara waktu. Sebagai langkah alternatif, murid-murid bermasalah pembelajaran ringan akan belajar di Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran dengan mengikuti sukatan pelajaran aliran perdana. Sekiranya pencapaian akademik murid-murid menggalakkan dalam tempoh percubaan, perancangan untuk langkah alternatif seterusnya akan beri perhatian.

Berbeza pula dengan PKAli, peserta kajian ini berpendapat pencapaian murid-murid yang mengikuti Pendidikan Inklusif kurang menyerlah dan murid-murid menghadapi masalah ekoran daripada tidak ada bimbingan daripada guru-guru Pendidikan Khas. Katanya,

Hanya beberapa orang murid mengikuti Pendidikan Inklusif kerana tahap pencapaian murid Pendidikan Khas kurang memberangsangkan bagi mengikuti pengajaran dan pembelajaran di bilik darjah biasa.

Kod: 1P/BPR/ink/PKAli/s6.60/p343

Murid-murid yang mengikuti Pendidikan Inklusif belajar di bilik darjah biasa tanpa pengawasan guru khas. Sukar bagi mereka sebenarnya nak belajar bahasa begitu.

Kod: 1P/BPR/ink/PKAli/s6.58/p339

PKAli menyuarakan keluhan hatinya mengenai pengurusan Program Pendidikan Inklusif yang dijalankan di Sekolah A. Sungguhpun tidak terlibat secara langsung dalam Program Pendidikan Inklusif, PKAli bimbang dengan keadaan yang berlaku kerana murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif, khususnya yang dijalankan secara sepenuh masa akan terus ketinggalan dalam pelajaran kerana mereka dikatakan tidak mendapat sebarang bimbingan daripada guru Pendidikan Khas.

PKAzlina sebaliknya menjelaskan bahawa murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti Program Pendidikan Inklusif secara separa masa akan diberi bimbingan apabila mereka kembali ke Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran untuk belajar. PKAzlina memberitahu pengkaji bahawa telah menjadi tanggungjawabnya untuk mengambil tahu perkembangan murid-murid dan membantu mereka membuat kerja rumah yang diberi oleh guru yang mengajar mereka di Tingkatan Empat Progresif atau lebih sinonim dengan panggilan “cikgu atas” dalam kalangan guru Pendidikan Khas di Sekolah A. Sewaktu melakukan pemerhatian di dalam bilik darjah Pendidikan Khas,

pengkaji perhatikan PKAzlina mengulang kaji tajuk yang dipelajari oleh Asmawi dan Ekin bersama-sama murid-murid bermasalah pembelajaran yang lain. Pemerhatian ini disokong oleh data temu bual bersama PKAzlina,

Murid-murid yang telah menguasai kemahiran 3M diinkluskikan. Apabila mereka kembali ke PKBP, mereka belajar bersama murid-murid lain. Saya perlu tahu perkembangan dan mengulang kaji sukatan aliran perdana untuk membantu murid-murid yang mengikuti inklusif secara separa masa.

Kod: 1P/BPR/ink/PKAzlina/s13.18/p463

Pun begitu, PKAzlina mengakui beliau kurang mengikuti perkembangan murid-murid yang mengikuti pengajaran Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa, iaitu Nabil dan Mila. Kata PKAzlina,

Murid yang diinkluskikan secara sepenuh masa saya kurang ikuti perkembangan mereka. Penyelaras memantau perkembangan dan pencapaian mereka melalui bekerjasama dengan guru-guru yang mengajar di aliran perdana.

Kod: 1P/BPR/ink/PKAzlina/s13.18/p463

PERBINCANGAN

Program Pendidikan Inklusif dikategorikan sebagai salah satu daripada kaedah pengajaran bagi murid-murid bermasalah pembelajaran ringan di Program Pendidikan Khas Integrasi (Masalah Pembelajaran) di Sekolah A. Terdapat dua bentuk Program Pendidikan Inklusif yang dijalankan, iaitu (1) secara sepenuh masa yang melibatkan dua orang murid bermasalah pembelajaran ringan di tingkatan lima dan (2) secara separa masa yang melibatkan dua orang murid bermasalah pembelajaran di tingkatan empat. Mereka berpotensi untuk menduduki peperiksaan awam dan mempunyai masa hadapan yang cerah.

Namun begitu, Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa tidak menyediakan perkhidmatan pengajaran tambahan kerana kekurangan guru Pendidikan Khas dalam program. Dengan itu, sebagai pilihan kedua, Program Pendidikan Inklusif secara separa masa diperkenalkan dan masih di peringkat percubaan semasa kajian ini dijalankan. Dua orang murid yang mengikuti program ini baru sebulan belajar di tingkatan empat dan mereka mengikuti mata pelajaran Bahasa Melayu, Sejarah dan Geografi. Apabila tidak belajar di dalam bilik darjah biasa, mereka belajar di dalam bilik darjah Pendidikan Khas. Kajian ini selari dengan kajian Scanlon et al. (1996) dan Tralli et al. (1996) di mana murid-murid bermasalah pembelajaran boleh belajar dengan berkesan di dalam bilik darjah arus perdana. Kajian ini turut menyokong dapatan Dimakopoulou et al. (2008) bahawa pendidikan inklusif memberi kesan positif berkaitan isu ekologi kerana melalui program yang dijalankan, murid bermasalah pembelajaran dapat berinteraksi dengan rakan mereka di dalam bilik darjah arus perdana.

Hasil kajian ini menggambarkan dua orang murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti Program Pendidikan Inklusif secara separa masa lebih beruntung berbanding dua orang rakan mereka yang belajar secara sepenuh masa di dalam bilik darjah biasa. Ini kerana mereka mendapat lebih perhatian daripada guru-guru Pendidikan Khas. Sebagai contoh, PKAzlina menjelaskan, “Murid-murid yang telah menguasai kemahiran 3M diinkluskikan. Apabila mereka kembali ke PKBP, mereka belajar bersama murid-murid lain. Saya perlu tahu perkembangan dan mengulang kaji sukatan aliran perdana untuk membantu murid-murid yang mengikuti inklusif secara separa masa.” Perkara ini berlaku kerana murid-murid bermasalah pembelajaran ringan yang mengikuti Program Pendidikan Inklusif secara separa masa, pada masa yang sama belajar di dalam bilik darjah Pendidikan Khas. Situasi ini menyebabkan pembelajaran dan pencapaian mereka dapat diawasi secara berterusan oleh peserta kajian. Kajian ini menyokong kenyataan Greenwood dan Delquadri (1995), Fuchs et al. 2000 serta Fuchs (2001) bahawa pendekatan tutoran rakan sebaya boleh membantu murid-murid bermasalah pembelajaran menguasai kemahiran yang diharapkan

Jadual 2 Rumusan pengurusan pendidikan inklusif untuk murid-murid bermasalah pembelajaran ringan

Peserta kajian	Program Pendidikan Inklusif
PKFahmi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tidak ada guru Pendidikan Khas mengiringi murid. 2. Kekurangan guru Pendidikan Khas. 3. Guru biasa perlu diberi pendedahan bagi mengendalikn Program Pendidikan Inklusif.
PKAzlina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurang mengikuti perkembangan murid yang mengikuti Program Pendidikan Inklusif secara sepenuh masa. 2. Membantu perkembangan murid-murid mengikuti Program Pendidikan Inklusif secara separa masa.
PKNorleha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Murid diajar oleh guru biasa. 2. Kekurangan guru Pendidikan Khas. 3. Murid terpaksa berdikari. 4. Berhenti menghantar murid ke Program Pendidikan Inklusif. 5. Berbincang dan bertanya perkembangan murid dengan guru biasa. 6. Pengajaran tambahan tidak dapat disediakan.
PKAli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hanya beberapa orang murid yang layak. 2. Pencapaian murid kurang baik. 3. Murid sukar belajar kerana tanpa pengawasan guru Pendidikan Khas.

Namun begitu, kesungguhan peserta kajian menjalankan Program Pendidikan Inklusif bagi murid-murid bermasalah pembelajaran ringan wajar dipuji. Kesukaran demi kesukaran perlu diatasi sesama mereka, demi memberi ruang dan peluang kepada anak didik mereka yang berkebolehan mencapai tahap potensi sebenar. Dalam konteks kajian ini, jika masalah kekurangan guru masih dijadikan topik utama serta halangan, nescaya

pengajaran kemahiran bahasa yang dibincangkan tidak mungkin berganjak ke dimensi baru. Kesannya, Program Pendidikan Inklusif bakal tenggelam dalam kesibukan masa. Jika kita mengambil kira alternatif lain yang bersandarkan perspektif sosiobudaya, yang juga menjadi asas kepada kajian ini, maka perkembangan kanak-kanak yang berlaku antara tahap perkembangan sebenar dengan tahap potensi mereka, sebenarnya boleh diselesaikan melalui pengajaran kolaborasi dan penyediaan pengajaran bantuan dan sokongan yang bersesuaian.

Dapatan kajian menggambarkan bahawa guru biasa yang bertanggungjawab mengajar dalam Program Pendidikan Inklusif tidak pernah mengikuti kursus dalam bidang Pendidikan Khas. Sebagai contoh, PKFahmi antara lain menjelaskan, "... Saya kira guru-guru normal yang terlibat dalam Pendidikan Inklusif perlu diberikan pendedahan untuk kendali murid-murid bermasalah pembelajaran...". Jadual 2 menunjukkan rumusan pengurusan pendidikan inklusif untuk murid-murid bermasalah pembelajaran ringan.

IMPLIKASI KAJIAN

Kualiti pengajaran dalam Program Pendidikan Inklusif berpotensi untuk dipertingkatkan jika guru biasa yang mengajar murid-murid bermasalah pembelajaran ringan diberi peluang untuk mengikuti kursus dalam perkhidmatan atau seumpamanya dalam bidang Pendidikan Khas. Kursus sebegini mampu membantu guru biasa untuk menangani masalah tingkah laku murid bermasalah pembelajaran dan menggalakkan pembelajaran bagi mencapai potensi sebenar murid. Usaha ini pasti boleh dijayakan jika Bahagian Pendidikan Khas, Kementerian Pelajaran Malaysia atau Unit Pendidikan Khas di peringkat negeri, Pejabat Pendidikan Daerah ataupun pihak pengurusan sekolah memainkan peranan aktif. Melihat kepada peranan guru biasa dalam pengajaran kepada murid-murid bermasalah pembelajaran ringan, mereka juga dikira layak untuk menerima elaun kanak-kanak cacat seperti guru Pendidikan Khas. Buat masa ini elaun kanak-kanak cacat hanya diterima oleh guru Pendidikan Khas dan Pembantu Pengurusan Murid.

CADANGAN

Program Pendidikan Inklusif bagi Murid-murid Bermasalah Pembelajaran boleh dipertingkatkan menerusi langkah penambahbaikan berikut:

- a. Murid-murid diiringi oleh guru Pendidikan Khas apabila belajar di dalam bilik darjah biasa.
- b. Guru-guru biasa diberi pendedahan mengenai Pendidikan Khas oleh Penyelaras Program Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran.

PENUTUP

Pendidikan inklusif memberi peluang kepada murid-murid bermasalah pembelajaran untuk belajar dan bersosialisasi bersama rakan dalam bilik darjah arus perdana. Kesempatan mengikuti pendidikan inklusif juga penting diberi perhatian kerana membuka ruang kepada murid bermasalah pembelajaran menduduki peperiksaan awam. Oleh yang demikian, pengurusan pendidikan inklusif wajar dilihat semula supaya semua pihak mendapat manfaatnya. Guru pendidikan khas seharusnya menemani dan membimbing murid apabila mengikuti proses pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah arus perdana. Isu kekurangan guru pendidikan khas tidak seharusnya menjadi penghalang sehingga perkhidmatan yang seharusnya diberi kepada murid bermasalah pembelajaran tidak diurus dengan baik. Tanpa kehadiran guru pembimbing, program pendidikan inklusif yang dijalankan tidak mungkin mencapai matlamat asalnya, iaitu menyamaratakan peluang pendidikan untuk semua.

RUJUKAN

- Amr, M. (2011). Teacher education for inclusive education in Arab World: The case of Jordan. *Prospects*, 41: 399-413.
- Bi Ying Hu. (2010). Training needs for implementing early childhood inclusion in China *International Journal of Early Childhood Special Education*, 2(1):12-30.
- BIWAKO. (2007). *Biwako Millennium Framework*. Jepun: BIWAKO.
- Blackorby, J. & Wagner, W. (1996). Longitudinal post school outcomes of youth with disabilities: Findings from the National Longitudinal Transition Study. *Exceptional Children* 62: 399-413.
- Bouck, E.C. (2004). Exploring secondary special education for mild mental impairment: A program in search of its place. *Remedial and Special Education Journal* 25: 367-382.
- Charema, J. (2010). Inclusive education in developing countries in the sub Saharan Africa: from theory to practice. *International Journal of Special Education*, Vol. 25(1): 87-93.
- Combs, S., Elliott, S. and Whipple, K. (2010). Elementary physical education teachers' attitudes towards the inclusion of children with special needs: A qualitative investigation. *International Journal of Special Education*, Vol. 25(1): 114-125.
- Dimakopoulou, M., Xanthakou, Y., Andreadakis, N. & Kaila, M. (2008). Environmental education programs and their impact on dyslexic and non-dyslexic primary school students' knowledge of environmental problems. *The International Journal of Learning* 15 (10): 97-105.
- Flood, J., Lapp, D., Flood, S. & Nagel, G. (1992). Am I allowed to group? Using flexible patterns for effective instruction. *The Reading Teacher* 45: 608-616.
- Fuchs, D. & Fuchs, L.S. (2001). Peer-assisted learning strategies in reading: extensions for kindergarten, first grade, and high school. *Remedial and Special Education* 22(1): 15-22.
- Fuchs, D., Fuchs, L.S. & Burish, P. (2000). Peer-assisted learning strategies: An evidence-based practice to promote reading achievement. *Learning Disabilities Research & Practice* 15: 85-91.
- Gerber, P.J. & Reiff, H. (1994). *Learning disabilities in adulthood: Persisting problems and evolving issues*. Boston: Andover Medical.
- Granchow, L., Coyne, J., Parks, A. & Antonoff, S. (1999). A ten-year follow up survey of programs and services for students with learning disabilities in graduate and professional schools. *Journal of Learning Disabilities* 32: 72-84.
- Greenbaum, B., Graham, S. & Scales, W. (1995). Adults with learning disabilities: Educational and social experiences. *Exceptional Children* 61: 460-471.

- Greenwood, C.R. & Delquadri, J. (1995). Class wide peer tutoring and the prevention of school failure. *Preventing School Failure* 39(4): 21-25.
- Johnson, D. (2006). Listening to the views of those involved in the inclusion of pupils with Down's syndrome into mainstream schools. *Support for Learning* 21(1): 24-29.
- Lan, W.Y. & Repman, J. (1995). The effects of social learning context and modeling on persistence and dynamism in academic activities. *Journal of Experimental Education* 64(1): 53-67.
- Latif Ahmad. (2012). Development of instrument for measuring the attitude of teachers, administrators and policy makers towards inclusive education. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*, 4 (5): 86-101.
- Meese, R.L. (2001). *Teaching learners with mild disabilities: Integrating research and practice*. Ed. ke-2. United States: Wadsworth, Thomson learning.
- Murray, C., Goldstein, D.E., Nourse, S. & Edgar, E. (2000). The post secondary school attendance and completion rates of high school graduates with learning disabilities. *Learning Disabilities Research* 15: 119-127.
- Patterson, V.E. (1994). Introducing cooperative learning at Princess Elizabeth Elementary School. *Education Canada* 32(2): 36-41.
- Pomplun, M. (1997). When students with disabilities participate in cooperative groups. *Exceptional Children* 64(1): 49-58.
- SALAMANCA. (1994). *Salamanca Statement and Framework for Action*. Sepanyol: SALAMANCA.
- Scanlon, D., Deshler, D.D. & Schumaker, J.B. (1996). Can a strategy be taught and learned in secondary inclusive classrooms? *Learning disabilities Research and practice* 11(1): 41-57.
- Slavin, R.E. (1991). Synthesis of research on cooperative learning. *Educational Leadership* 48(5): 71-82.
- Smith, D.D. & Tyler, N.C. (2011). Effective inclusive education: Equipping education professionals with necessary skills and knowledge. *Prospects*, 41: 323-339.
- Thomas, S.B. (2000). College students and disability law. *The Journal of Special Education* 33: 248-257.
- Tralli, R., Colombo, B., Deshler, D.D. & Schumaker, J.B. (1996). The strategies intervention model a model for supported inclusion at the secondary level. *Remedial and special education*, 17: 204-216.
- WDEFA. (1994). *World declaration on education for all*. Thailand: WDEHA.